

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ARISA 2: Εκτίμηση του κινδύνου απομόνωσης θυμάτων και κατηγορουμένων:
Ο ρόλος των μέσων ενημέρωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή	3
2. Συστάσεις για τον τρόπο παρουσίασης των πληροφοριών.....	4
2.1 Ελέγξτε ποιες πληροφορίες μπορούν να επιτρέψουν την ταυτοποίηση του προσώπου	5
2.2 Περιπτώσεις στις οποίες δικαιολογείται η αποκάλυψη της ταυτότητας του υπόπτου ή του κατηγορουμένου: Πώς πρέπει να γίνεται αυτή η αποκάλυψη.....	5
2.3 Επιτρεπόμενη παρουσία των μέσων ενημέρωσης στις δικαστικές αίθουσες.....	6
3. Συστάσεις για τον τρόπο διαχείρισης των πληροφοριών στο διαδίκτυο.....	9
3.1. Τρόπος αναφόρτωσης περιεχομένου.....	9
3.2 Πώς να συμπεριλάβετε μια αναφορά σχετικά με την πηγή, την ημερομηνία και την ώρα της δημοσίευσης	11
3.3 Πρέπει και, εάν ναι, πώς πρέπει να επιτρέπονται και να ελέγχονται τα σχόλια και οι συζητήσεις	12
3.4. Πότε και πώς πρέπει να επικαιροποιούνται οι πληροφορίες.....	14
3.5 Πότε και πώς να περιορίσετε ή να απενεργοποιήσετε το περιεχόμενο...	15
4. Συστάσεις για τον τρόπο διαχείρισης των πληροφοριών στο διαδίκτυο.....	18

1. Εισαγωγή

Ο κύριος στόχος των παρουσιών κατευθυντήριων γραμμών είναι να βοηθήσουν τους δικαστές, τους εισαγγελείς, τους αστυνομικούς και τους δικηγόρους να κοινοποιούν σωστά πληροφορίες σχετικά με εν εξελίξει ποινικές υποθέσεις στα μέσα ενημέρωσης ή στο διαδίκτυο στους ιστοτόπους τους, αποτρέποντάς τους έτσι από το να παραβιάζουν το τεκμήριο αθωότητας των υπόπτων και κατηγορουμένων. Οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν μια σύντομη εισαγωγική ενότητα που εξηγεί τον αντίκτυπο της έκθεσης στα μέσα ενημέρωσης στην ιδιωτική και κοινωνική ζωή των υπόπτων και κατηγορουμένων και παρέχουν μια σειρά συστάσεων για τον τρόπο παρουσίασης των πληροφοριών στο κοινό, διασφαλίζοντας παράλληλα τα δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων. Παρέχουν κατευθύνσεις για την αξιολόγηση του ποια στοιχεία επιτρέπουν την προσωπική ταυτοποίηση και του τρόπου παρουσίασης των προσωπικών στοιχείων χωρίς να αποκαλύπτεται άσκοπα η ταυτότητα του υπόπτου ή του κατηγορουμένου. Επιπλέον, οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν συστάσεις σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης κατά πόσον μια αποκάλυψη ταυτότητας είναι δικαιολογημένη και προτείνουν έναν κατάλληλο τρόπο για την παροχή πληροφοριών. Ένα άλλο ζήτημα που εξετάζεται είναι η παρουσία των μέσων ενημέρωσης στη διαδικασία, τότε επιτρέπεται η παρουσία τους στις δικαστικές αίθουσες και πώς διασφαλίζεται η ιδιωτική ζωή του υπόπτου ή του κατηγορουμένου σε τέτοιες περιπτώσεις. Επιπλέον, οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν συστάσεις για τους νομικούς και τις εθνικές αρχές σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης των πληροφοριών στο διαδίκτυο, ιδίως σχετικά με τη μεταφόρτωση περιεχομένου (συμπεριλαμβανομένων εικόνων και βίντεο), την αναφορά σε μια πηγή, τον συντονισμό των σχολίων και των συζητήσεων, την επικαιροποίηση των πληροφοριών και πότε και πώς πρέπει να περιορίζεται ή να απενεργοποιείται η πρόσβαση σε πληροφορίες.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου «Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του»¹. Όπως διευκρινίζεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η έννοια της ιδιωτικής ζωής πρέπει να ερμηνεύεται με ευρεία έννοια, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της φυσικής και κοινωνικής ταυτότητας², της προσωπικής εικόνας και της φήμης³. Δυνάμει αυτού του άρθρου της Σύμβασης, τα υπογράφοντα κράτη υποχρεούνται, τόσο με αρνητική όσο και με θετική έννοια, να εγγυώνται τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων.

¹ Συμβούλιο της Ευρώπης, [Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών](#), όπως τροποποιήθηκε από τα πρωτόκολλα αριθ. 11 και 14 και συμπληρώθηκε από τα πρωτόκολλα αριθ. 1, 4, 6, 7, 12, 13 και 16.

² Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, [Pretty κατά Ηνωμένου Βασιλείου](#), αριθ. 2346/02, 29 Ιουλίου 2002.

³ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, [Axel Springer AG κατά Γερμανίας](#), αριθ. 39954/08, 7 Φεβρουαρίου 2012.

2. Συστάσεις για τον τρόπο παρουσίασης των πληροφοριών

Ωστόσο, η ίδια η ΕΣΔΑ αναγνωρίζει ότι οι ποινικές διαδικασίες παρεισφρέουν με κάποιον τρόπο στην ιδιωτική ζωή των υπόπτων και των κατηγορουμένων⁴. Πράγματι, όπως προβλέπουν η οδηγία (ΕΕ) 2016/343 και η σύσταση (2003)13, οι αρχές θα πρέπει, κατά γενικό κανόνα, να ενημερώνουν το κοινό και τα μέσα ενημέρωσης σχετικά με εκείνες τις διαδικασίες «που είναι δημοσίου συμφέροντος ή που έχουν προσελκύσει την προσοχή του κοινού»⁵. Αυτό δεν απαλλάσσει ωστόσο τις αρχές από την υποχρέωσή τους να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με το άρθρο 8 στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Όταν αποκαλύπτουν πληροφορίες σχετικά με ποινικές διαδικασίες, οι αρχές θα πρέπει να σταθμίζουν προσεκτικά το δημόσιο συμφέρον έναντι του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή των εμπλεκόμενων και του βαθμού παρέμβασης που απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της έρευνας.

Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η αποκάλυψη υπερβολικών λεπτομερειών σχετικά με την ιδιωτική ζωή του υποκειμένου μπορεί να οδηγήσει, ειδικά σε περιπτώσεις που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για τα μέσα ενημέρωσης, στη δημοσιοποίηση ηθικών κρίσεων για τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο. Αυτές οι παράλληλες αποφάσεις μπορούν να επηρεάσουν τα κριτήρια των δικαστών ή των ενόρκων, θέτοντας σε κίνδυνο το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη (που κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ανθρώπου). Επιπλέον, θα μπορούσαν να επιβάλουν πρόσθετη ποινή στον κατηγορούμενο, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη της επιτυχούς κοινωνικής επανένταξης του υποκειμένου.

Ιδιαίτερης αναφοράς χρήζουν τα στοιχεία εκείνα της ιδιωτικής ζωής του υπόπτου ή του κατηγορουμένου που σχετίζονται με την ψυχολογική ή σωματική του ακεραιότητα, την ταυτότητα φύλου, τον σεξουαλικό προσανατολισμό και τη σεξουαλική ζωή⁶ και την εθνική ταυτότητα και τη φυλή του⁷. Η αποκάλυψη αυτών των προσωπικών στοιχείων που εμπίπτουν στην πλέον οικεία σφαίρα του υποκειμένου δεν αποτελεί μόνο παραβίαση της ιδιωτικής ζωής τους, αλλά μπορεί να προκαλέσει διακρίσεις τόσο στον κατηγορούμενο ή τον ίδιο τον ύποπτο, όσο και στα υπόλοιπα άτομα που μοιράζονται αυτό το χαρακτηριστικό, την περίσταση ή την κατάσταση.

⁴ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, *Jankauskas κατά Λιθουανίας*, αριθ. 50446/09, 13 Νοεμβρίου 2017.

⁵ Συμβούλιο της Ευρώπης, Επιτροπή Υπουργών (2003), *Σύσταση Rec(2003)13 για την παροχή πληροφοριών μέσω των ΜΜΕ σχετικά με ποινικές διαδικασίες*, της 10ης Ιουλίου 2003.

⁶ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, *Mikulic κατά Κροατίας*, αριθ. 53176/99, 4 Σεπτεμβρίου 2002.

⁷ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, *Ünal Tekeli κατά Τουρκίας*, αριθ. 29865/96, 16 Φεβρουαρίου 2005.

2.1 Ελέγξτε ποιες πληροφορίες μπορούν να επιτρέψουν την ταυτοποίηση του προσώπου

Στα στοιχεία προσωπικής ταυτοποίησης θεωρείται συνήθως ότι περιλαμβάνονται απλώς το όνομα, το επώνυμο, η ηλικία και το φύλο. Ωστόσο, εκτός από αυτά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ορισμένοι άλλοι τύποι πληροφοριών θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ταυτοποίηση του υποκειμένου, ειδικά σε συνδυασμό με ορισμένα από τα παραπάνω προσωπικά στοιχεία, όπως:

- Επάγγελμα.
- Εργασιακό καθεστώς, προϋπηρεσία ή τόπος απασχόλησης.
- Υπηκοότητα, εθνικότητα ή φυλή.
- Περιοχή ή τόπος κατοικίας.

Επί του παρόντος, υπάρχει σημαντικός όγκος προσωπικών πληροφοριών που διατίθενται στο διαδίκτυο, οι οποίες είτε μεταφορτώνονται από τα ίδια τα υποκείμενα είτε διαβιβάζονται από αυτά σε τρίτους (π.χ. ιστότοπο εταιρείας ή αρχεία συμμετοχής σε αθλητικές εκδηλώσεις). Η κατάσταση αυτή διευκολύνει κάθε χρήστη ή δημοσιογράφο, χρησιμοποιώντας μια μηχανή αναζήτησης, να διασταυρώσει τις διάφορες διαθέσιμες πληροφορίες και να προσπαθήσει να εντοπίσει έναν ύποπτο ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην ποινική διαδικασία.

Συνεπώς, όταν αποκαλύπτονται πληροφορίες για τα υποκείμενα που εμπλέκονται σε μια ποινική διαδικασία, οι πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται όσο το δυνατόν πιο συγκεντρωτικά (δηλαδή, θα είναι προτιμότερο να παρέχονται πληροφορίες για την επαρχία παρά για την περιφέρεια ή τον δήμο, ειδικά εάν πρόκειται για μικρές πόλεις) και να λαμβάνεται υπόψη η πιθανότητα «τριγωνοποίησης των αποκαλυπτόμενων πληροφοριών», προκειμένου να επαληθευτεί, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι διάφορες πληροφορίες δεν μπορούν, στο σύνολό τους, να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ταυτότητας του υποκειμένου μέσω δημόσιων και εύκολα προσβάσιμων πληροφοριών.

2.2 Περιπτώσεις στις οποίες δικαιολογείται η αποκάλυψη της ταυτότητας του υπόπτου ή του κατηγορουμένου: Πώς πρέπει να γίνεται αυτή η αποκάλυψη

Σε περίπτωση που μπορούν και πρέπει να αποκαλυφθούν πληροφορίες που σχετίζονται με ποινικές διαδικασίες και με τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο, οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

- Πρέπει να γίνεται πάντα σεβαστό το τεκμήριο της αθωότητας, αποφεύγοντας τυχόν αναφορά στον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο κατά τρόπο που να υπονοεί ότι τεκμαίρεται η ενοχή του.
- Οι πληροφορίες που αποκαλύπτονται πρέπει να παρέχονται με αντικειμενικό τρόπο, αποφεύγοντας εκτιμήσεις και κρίσεις, και να υποστηρίζονται από τα έως τότε γνωστά γεγονότα.
- Ακόμη και αν δικαιολογείται η αποκάλυψη πληροφοριών σχετικά με τον κατηγορούμενο ή το υποκείμενο, το απόρρητο και η προσωπική του ζωή θα πρέπει να προστατεύονται όσο το δυνατόν περισσότερο, αποφεύγοντας την περιττή αποκάλυψη πληροφοριών που σχετίζονται με ιδιαίτερα ευαίσθητους τομείς, όπως η οικογενειακή τους κατάσταση, η σωματική ή ψυχολογική τους υγεία ή ταυτότητα φύλου, ο προσανατολισμός και η σεξουαλική τους ζωή.

2.3 Επιτρεπόμενη παρουσία των μέσων ενημέρωσης στις δικαστικές αίθουσες.

Η ελευθερία του Τύπου και η ελευθερία ενημέρωσης αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία για την εδραίωση των πλουραλιστικών κοινωνιών και της ενημερωμένης και κριτικής κοινής γνώμης, ενώ επίσης διευκολύνουν τη διαφάνεια στη λειτουργία των δημόσιων φορέων και θεσμών, η οποία είναι απαραίτητη για την υγεία των δημοκρατικών συστημάτων και την αποφυγή της αποξένωσης των πολιτών.

Συνεπώς, είναι κατά κάποιον τρόπο σαφές ότι πρέπει να διασφαλίζεται η κάλυψη των ποινικών διαδικασιών από τα μέσα ενημέρωσης, ιδίως εκείνων που έχουν ιδιαίτερη σημασία, καθώς, σύμφωνα με τα λόγια του Συμβουλευτικού Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Εισαγγελέων «πρέπει να αποδίδεται δικαιοσύνη και πρέπει να φαίνεται ότι αποδίδεται»⁸. Ωστόσο, η κάλυψη αυτή πρέπει να πραγματοποιείται με τη δέουσα τήρηση και τον σεβασμό των δικαιωμάτων όλων των εμπλεκόμενων μερών, ξεκινώντας από τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ από το UNODC⁹, με την ίδια έννοια με τις αρχές της Μαδρίτης για τη σχέση μεταξύ των μέσων ενημέρωσης και της δικαστικής ανεξαρτησίας¹⁰, εξηγεί ότι τα μέσα ενημέρωσης έχουν το δικαίωμα να συλλέγουν και να διαδίδουν πληροφορίες για να σχολιάζουν πράξεις της απονομής δικαιοσύνης πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη δίκη, χωρίς να παραβιάζεται το τεκμήριο αθωότητας. Αυτό το δικαίωμα μπορεί να περιοριστεί μόνο για λόγους που προβλέπονται ρητά από το δίκαιο κάθε κράτους προκειμένου να διασφαλιστεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων των άλλων, όπως το δικαίωμα στη φήμη ή η προστασία της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, της δημόσιας υγείας ή των ηθών¹¹.

⁸ Συμβουλευτικό Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εισαγγελέων (2013) [γνωμοδότηση αρ. 8](#), σημείο 30.

⁹ Γραφείο Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2013) [Commentary to the Bangalore Principles](#) (Σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ).

¹⁰ International Commission of Jurists (1994), [Madrid Principles on the Relationship between the Media and Judicial Independence](#) (Οι αρχές της Μαδρίτης για τη σχέση μεταξύ μέσων ενημέρωσης και δικαστικής ανεξαρτησίας), 1 Φεβρουαρίου 1994.

¹¹ Ψήφισμα 2200^α (XXI) της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών [Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα](#). Άρθρο 19.

Επιπλέον, σε περίπτωση ποινικής διαδικασίας, απαιτείται ως πρόσθετο κριτήριο να επιτρέπεται η αποκάλυψη πληροφοριών από τα μέσα ενημέρωσης, όταν είναι απολύτως απαραίτητο για την έρευνα ή το δημόσιο συμφέρον¹². Από την άλλη πλευρά, η πρόσβαση στις δικαστικές αίθουσες πρέπει να επιτρέπεται στα μέσα ενημέρωσης και στους δημοσιογράφους αδιακρίτως¹³ και πρέπει επίσης να διατηρείται συγκεκριμένος αριθμός θέσεων για αυτούς, γεγονός το οποίο δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συνιστά εμπόδιο για την πρόσβαση του υπόλοιπου κοινού στις δημόσιες ακροάσεις¹⁴.

Παρότι η πρόσβαση στη δικαστική αίθουσα είναι κατοχυρωμένη, δεν επιτρέπεται η ζωντανή μετάδοση στη δικαστική αίθουσα, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο¹⁵. Σε περίπτωση που παραχωρηθεί συνέντευξη Τύπου από τις δικαστικές αρχές, θα πρέπει να διασφαλίζεται η ίση πρόσβαση για όλα τα μέσα ενημέρωσης, ώστε να διασφαλίζεται ο πλουραλισμός, η ομοιομορφία των πληροφοριών που παρέχονται στα διάφορα μέσα ενημέρωσης και θα πρέπει να πραγματοποιείται σε χώρο που να επιτρέπει την πρόσβαση σε επαρκή αριθμό δημοσιογράφων, λαμβάνοντας υπόψη την προσβασιμότητα όσον αφορά τους επαρκείς χώρους στάθμευσης ή τη διαθεσιμότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο, καθώς και να λάβει χώρα σε κατάλληλο χρόνο, ώστε να καταστεί δυνατή η προετοιμασία της δημοσίευσης πληροφοριών, η υποβολή ερωτήσεων και η παροχή σαφών και ειλικρινών απαντήσεων¹⁶.

Σε κάθε περίπτωση, η κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης πρέπει να σέβεται το τεκμήριο της αθωότητας¹⁷, ειδικά στην περίπτωση δημοφιλών ενόρκων ή λαϊκών δικαστών, αποφεύγοντας την παροχή πληροφοριών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την αμεροληψία τους¹⁸. Ομοίως, η ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά χαρακτηριστικά και η εικόνα των θυμάτων πρέπει να προστατεύονται, ειδικά κατά τη λήψη καταθέσεων και μαρτυριών¹⁹ και, γενικά, το απόρρητο των κατηγορουμένων, των θυμάτων και των μαρτύρων πρέπει να γίνεται σεβαστό κατά τη διάρκεια της διαδικασίας²⁰.

Ακολουθώντας αυτές τις αρχές, η Εθνική Υπηρεσία Αναφοράς Ποινικής Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών²¹ συνιστά ότι τα μέσα ενημέρωσης θα πρέπει να ενεργούν

¹² [Οδηγία \(ΕΕ\) 2016/343](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016. Άρθρο 4.

¹³ Συμβούλιο της Ευρώπης, Επιτροπή Υπουργών (2003), [Σύσταση Rec\(2003\)13 για την παροχή πληροφοριών μέσω των ΜΜΕ σχετικά με ποινικές διαδικασίες](#), της 10ης Ιουλίου 2003. Αρχή 12.

¹⁴ Συμβούλιο της Ευρώπης, Επιτροπή Υπουργών (2003), [Σύσταση Rec\(2003\)13 για την παροχή πληροφοριών μέσω των ΜΜΕ σχετικά με ποινικές διαδικασίες](#), της 10ης Ιουλίου 2003. Αρχή 13.

¹⁵ Συμβούλιο της Ευρώπης, Επιτροπή Υπουργών (2003), [Σύσταση Rec\(2003\)13 για την παροχή πληροφοριών μέσω των ΜΜΕ σχετικά με ποινικές διαδικασίες](#), της 10ης Ιουλίου 2003. Αρχή 14.

¹⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης (2018) [Guide on Communication With the Media and the Public for Courts and Prosecution Authorities](#) (Οδηγός σχετικά με την επικοινωνία με τα μέσα ενημέρωσης και το κοινό για τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές).

¹⁷ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2016/343](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016.

¹⁸ Συμβούλιο της Ευρώπης, Επιτροπή Υπουργών (2003), [Σύσταση Rec\(2003\)13 για την παροχή πληροφοριών μέσω των ΜΜΕ σχετικά με ποινικές διαδικασίες](#), της 10ης Ιουλίου 2003. Αρχή 10.

¹⁹ [Οδηγία 2012/29/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλασιού 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Άρθρο 18.

²⁰ Συμβούλιο της Ευρώπης, Επιτροπή Υπουργών (2003), [Σύσταση Rec\(2003\)13 για την παροχή πληροφοριών μέσω των ΜΜΕ σχετικά με ποινικές διαδικασίες](#), της 10ης Ιουλίου 2003. Αρχή 8.

²¹ Εθνική Υπηρεσία Αναφοράς Ποινικής Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών (2000) [2000 National Victim Assistance Academy](#).

σύμφωνα με τις αρχές της αναζήτησης της αλήθειας και της ακεραιότητας των πληροφοριών, καθώς και της ελαχιστοποίησης της βλάβης, προτείνοντας, μεταξύ άλλων, τα εξής συγκεκριμένα ηθικά καθήκοντα:

- Να παρουσιάζουν τις λεπτομέρειες του θέματος δίκαια και αντικειμενικά, εξισορροπώντας το καθήκον και το δικαίωμα στην ενημέρωση με το δικαίωμα και την ανάγκη του θύματος να γίνεται σεβαστή η ιδιωτική και αυστηρά προσωπική του ζωή.
- Να σέβονται την ιδιωτική ζωή των εμπλεκόμενων που επιλέγουν να επικοινωνήσουν με τον Τύπο μέσω εκπροσώπου ή δεν επιθυμούν να επικοινωνήσουν με τα μέσα ενημέρωσης.
- Να μην δημοσιεύουν φήμες για το θύμα, τον κατηγορούμενο ή τα γεγονότα, εκτός εάν έχουν επαληθευτεί σωστά.
- Να μην δημοσιεύουν ποτέ την ταυτότητα θυμάτων σεξουαλικής επίθεσης, θυμάτων παιδιών ή θυμάτων καταδίωξης ή άλλων πράξεων που έχουν σκοπό να ταπεινώσουν ή να υποτιμήσουν το άτομο.
- Να εστιάζουν στην επικοινωνιακή πράξη με τρόπο που δεν δημιουργεί εντυπώσεις και χωρίς να παρεμβαίνουν στη ζωή του θύματος ή των μελών της οικογένειάς του.

3. Συστάσεις για τον τρόπο διαχείρισης των πληροφοριών στο διαδίκτυο

3.1. Τρόπος αναφόρτωσης περιεχομένου

Η εποχή της πληροφορίας προσφέρει μεγάλη ποικιλία επιλογών για τη διάδοση πληροφοριών σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της κοινής χρήσης και της δημοσίευσης περιεχομένου που σχετίζεται με νομικά θέματα.

Μεταξύ των διαθέσιμων εργαλείων, διαπιστώνουμε ότι τα νέα κοινωνικά δίκτυα όπως το Twitter, το Facebook, το Instagram ή ακόμα και το YouTube, επιτρέπουν τη δημιουργία προφίλ, τόσο ιδιωτών όσο και οργανισμών, για τη δημοσίευση κειμένου ή οπτικοακουστικού περιεχομένου. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η δυνατότητα δημιουργίας εξειδικευμένων ιστολογίων ή δημοσίευσης σε κάποια από τα υπάρχοντα, μεταξύ των οποίων μπορούμε, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, να επισημάνουμε το European Law Blog, το EJIL:Talk! ή το How to Crack a Nut.

Προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική και δεοντολογικά ορθή επικοινωνία από τους ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα μέσω των κοινωνικών δικτύων, είτε μεμονωμένα ως ιδιώτες είτε μέσω θεσμικών προφίλ, έχουν αναπτυχθεί διάφορα έγγραφα που προσπαθούν να καθοδηγήσουν τους εν λόγω φορείς προκειμένου να είναι σε θέση να δραστηριοποιούνται στα δίκτυα ανάλογα με τη σπουδαιότητα των θέσεών τους.

Με αυτόν τον τρόπο, θεωρήθηκε ότι θα ήταν επιθυμητό οι δημοσιεύσεις τους να τονίζουν την ύπαρξη και την κατοχύρωση βασικών αρχών, όπως η δικαστική ανεξαρτησία ή το τεκμήριο αθωότητας, και στην περίπτωση δημοσιεύσεων ως ιδιωτών, θα πρέπει να αποφεύγουν να εκφράζουν απόψεις για τα θέματα στα οποία συμμετέχουν²².

Από την άλλη πλευρά, ενώ θεωρείται σωστό οι δικαστές ή άλλες θέσεις και αρχές να αυτοπροσδιορίζονται με τον ρόλο που ασκούν στα κοινωνικά δίκτυα και να δημοσιοποιούν τα πραγματικά τους ονόματα, συνιστάται ο διαχωρισμός της επαγγελματικής και προσωπικής ζωής σε ορισμένα κοινωνικά δίκτυα μη αναφέροντας τη θέση ή το πραγματικό τους όνομα, καθώς και η διατήρηση μιας διαδικτυακής δραστηριότητας που σέβεται την αξιοπρέπεια των δικαστηρίων και την αμεροληψία που είναι συνυφασμένη με τις θέσεις που κατέχουν, αποφεύγοντας να εκφράζουν απόψεις που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν την πεποίθηση για την αμεροληψία αυτή ή που μπορεί να συνεπάγονται την εξυπηρέτηση εμπορικών ή οικονομικών συμφερόντων²³.

²² Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης (2018) Guide on Communication With the Media and the Public for Courts and Prosecution Authorities (Οδηγός σχετικά με την επικοινωνία με τα μέσα ενημέρωσης και το κοινό για τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές) https://rm.coe.int/cepej-2018-15-en-communication-manual-with-media/16809025fe#_Toc524690270

²³ Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2019) Non-biding guidelines on the use of social media by

Στο ίδιο πνεύμα, οι αρχές της Μπανγκαλόρ απαιτούν από τους δικαστές να διατηρούν και να ενισχύουν την εμπιστοσύνη του κοινού στην αμεροληψία του δικαστικού σώματος, τόσο εντός όσο και εκτός δικαστηρίου²⁴ και να μην κάνουν σκόπιμα σχόλια που μπορεί να επηρεάσουν την έκβαση της διαδικασίας ή να θίξουν την αμεροληψία της διαδικασίας κατά την ακρόαση της υπόθεσης ή την κλήση τους να παραστούν στην ακρόαση της υπόθεσης²⁵, ενώ ορισμένα άλλα θεσμικά όργανα έχουν συστήσει, ως προς το θέμα αυτό, να αποφεύγονται σχόλια σχετικά με εκκρεμείς υποθέσεις και να δίδεται επιπλέον προσοχή στις εικόνες που αναφορτώνονται στα δίκτυα προκειμένου να αποφευχθεί η ακούσια αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών²⁶.

Επιπλέον, θα πρέπει να αποφεύγουν κάθε ανάρμοστη ή φαινόμενη ως ανάρμοστη συμπεριφορά με τον τρόπο τους²⁷ και επομένως θα πρέπει να αλληλεπιδρούν με τους άλλους με τη δέουσα ευγένεια και σεβασμό,²⁸ εκπροσωπώντας σωστά τη δικαιοσύνη με επαγγελματικό τόνο, αποφεύγοντας να κάνουν προσωπικές αναρτήσεις κατά τις ώρες εργασίας τους ή να χρησιμοποιούν υπερβολικά χυδαίες ή σατιρικά προσβλητικές εκφράσεις²⁹, καθώς και να διατηρούν την αξιοπρέπειά τους σε τυχόν σχόλια, εικόνες ή πληροφορίες που μοιράζονται³⁰.

Αν και οι ως άνω αρχές διατυπώθηκαν ρητά για να καθοδηγούν τους δικαστές στον τρόπο με τον οποίο πρέπει να ενεργούν, μπορούν να εφαρμόζονται κατ' αναλογία και σε άλλους νομικούς.

Θα πρέπει επίσης να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην πολιτική δημιουργίας «φίλων» στα δίκτυα, ώστε να αποφεύγεται το ενδεχόμενο μεροληψίας και θα πρέπει να ελέγχεται τακτικά και να αποφεύγεται η αποστολή ή η αποδοχή τέτοιων αιτημάτων από διαδικίους σε μια υπόθεση ή από τους νομικούς εκπροσώπους τους³¹.

Είναι εξίσου απαραίτητο να αποφεύγεται η δημοσίευση πολιτικών μηνυμάτων, η υπεράσπιση ή η άσκηση κριτικής σε πολιτικούς υποψηφίους ή η πραγματοποίηση οποιασδήποτε δημοσίευσης που θα μπορούσε να οδηγήσει στη σύνδεση από το κοινό της δικαστικής εξουσίας ή άλλων οργάνων με συγκεκριμένα κόμματα ή ιδεολογίες³².

judges (Μη δεσμευτικές οδηγίες σχετικά με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από δικαστές) https://www.unodc.org/res/ji/import/international_standards/social_media_guidelines/social_media_guidelines_final.pdf

²⁴ Γραφείο Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2013) [Commentary to the Bangalore Principles](#) (Σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ), Αρχή 2.2.

²⁵ Γραφείο Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2013) [Commentary to the Bangalore Principles](#) (Σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ), Αρχή 2.4.

²⁶ Ινστιτούτο Πρωτοβουλίας Δικαίου Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (2019) [Practical Guidelines on Use of Social Media by Judges: Central and Eastern European Context](#) (Πρακτικές οδηγίες για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από δικαστές στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη), Σύσταση 2.

²⁷ Γραφείο Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2013) [Commentary to the Bangalore Principles](#) (Σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ), Αρχή 4.1.

²⁸ Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2019) [Non-biding guidelines on the use of social media by judges](#) (Μη δεσμευτικές οδηγίες σχετικά με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από δικαστές), σημείο 19 επ.

²⁹ Ινστιτούτο Πρωτοβουλίας Δικαίου Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (2019) [Practical Guidelines on Use of Social Media by Judges: Central and Eastern European Context](#) (Πρακτικές οδηγίες για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από δικαστές στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη), Σύσταση 1.

³⁰ Global Judicial Integrity Network (2018) [Use of Social Media by Judges \(Χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους δικαστές\). Οδηγός συζήτησης για τη συνάντηση με την ομάδα εμπειρογνομόνων.](#)

³¹ Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2019) [Non-biding guidelines on the use of social media by judges](#) (Μη δεσμευτικές οδηγίες σχετικά με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από δικαστές), σημείο 25 επ.

³² Global Judicial Integrity Network (2018) [Use of Social Media by Judges \(Χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους δικαστές\). Οδηγός συζήτησης για τη συνάντηση με την ομάδα εμπειρογνομόνων.](#)

Υπήρξε συζήτηση σχετικά με τη δυνατότητα δημοσίευσης πολιτικών απόψεων ή φιλιών με την επισήμανση ότι πρόκειται για αυστηρά προσωπικές απόψεις, και, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις αυτή η δυνατότητα έχει θεωρηθεί ως θετική, σε άλλες περιπτώσεις έχει θεωρηθεί ότι μια τέτοια επισήμανση δεν εμποδίζει το κοινό να θεωρήσει τον εκδότη τους αμερόληπτο άτομο³³, έτσι ώστε σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να επιδεικνύεται δέουσα προσοχή και διακριτικότητα ως προς αυτό.

3.2 Πώς να συμπεριλάβετε μια αναφορά σχετικά με την πηγή, την ημερομηνία και την ώρα της δημοσίευσης

Η συμπεριφορά των ασκούντων συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα πρέπει να είναι υποδειγματική, δεδομένου ότι η εικόνα τους είναι καίριας σημασίας για την πίστη και την εμπιστοσύνη του κοινού στην εύρυθμη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Ως εκ τούτου, έχει διαπιστωθεί ότι οι εισαγγελείς θα πρέπει να ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας παράλληλα την υποχρέωση εμπιστευτικότητας³⁴. Με τον ίδιο τρόπο, οι δικαστές θα πρέπει να τηρούν ορισμένες δεοντολογικές αρχές, οι οποίες είναι διαφορετικές από τους πειθαρχικούς κανόνες³⁵, προκειμένου να επιδεικνύουν μια υποδειγματική συμπεριφορά που χαρακτηρίζεται από ευαισθησία και αυτοσυγκράτηση³⁶. Οι αρχές αυτές θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις αρχές δικαστικής συμπεριφοράς της Μπανγκαλόρ, καθώς «στην εικονική πραγματικότητα ισχύουν τα ίδια πρότυπα που ισχύουν και στην κανονική πραγματικότητα»³⁷.

Εν ολίγοις, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα, λόγω της σπουδαιότητας και της προβεβλημένης ιδιότητάς τους, πρέπει να τηρούν αυστηρότερους κανόνες ευπρέπειας σε σχέση με άλλα άτομα που δραστηριοποιούνται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Αυτός ο κανόνας της ακεραιότητας και της υποδειγματικής συμπεριφοράς πρέπει επίσης να ισχύει για τη μεταχείριση των πηγών και την επιλογή ημερομηνιών στις δημοσιεύσεις στο διαδίκτυο, ώστε να μην βλάπτεται η εικόνα της ικανότητας και της αμεροληψίας ή η αποκάλυψη ακατάλληλων πληροφοριών.

Όσον αφορά τις αναφορές στην ημερομηνία ή ώρα δημοσίευσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά γενικό κανόνα, τα κοινωνικά δίκτυα και οι ιστότοποι εμφανίζουν την ημερομηνία, και μερικές φορές ακόμη και την ώρα, κατά την οποία έγιναν οι δημοσιεύσεις, ενώ παρέχουν τις πληροφορίες αυτές για όσο χρονικό διάστημα το περιεχόμενο είναι ακόμα διαθέσιμο. Ως εκ τούτου, συνιστάται στους επαγγελματίες

³³ Συμβουλευτική Επιτροπή Δικαστικής Δεοντολογίας του Ανώτατου Δικαστηρίου της Φλόριντα (2010) [Αριθμός γνωμοδότησης 2010-06](#), 26 Μαρτίου 2010.

³⁴ Συμβούλιο της Ευρώπης, Επιτροπή Υπουργών (2012). [Σύσταση CM/Rec\(2012\)11 σχετικά με τον ρόλο των εισαγγελέων εκτός του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης](#).

³⁵ Συμβουλευτικό Συμβούλιο Ευρωπαίων Δικαστών (2010) [Magna Carta of Judges](#). Αρχή 18.

³⁶ Γραφείο Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2013) [Commentary to the Bangalore Principles \(Σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ\)](#), σελ. 81.

³⁷ Ibero-American Commission on Judicial Ethics (2020) [Ninth Opinion about usage of new technologies by judges: ethical advantages and challenges](#) (Ένατη γνωμοδότηση σχετικά με τη χρήση των νέων τεχνολογιών από τους δικαστές: ηθικά πλεονεκτήματα και προκλήσεις), σημείο 61.

νομικούς, ιδιαίτερα στους δικαστές, να μην σχολιάζουν εκ των προτέρων εκκρεμείς υποθέσεις³⁸, προκειμένου όχι μόνο να μην διακυβεύσουν την έκβαση της διαδικασίας ή την εικόνα αμεροληψίας του ίδιου του εκδότη, αλλά και άλλων συναδέλφων που μπορεί να ακούνε ή να συμμετέχουν στην υπόθεση³⁹.

Ως εκ τούτου, συνιστάται να προσδιορίζεται η ώρα ή η ημερομηνία δημοσίευσης, το οποίο στις περισσότερες περιπτώσεις δεν μπορεί να αποφευχθεί, μόνο όταν οι υποθέσεις ή τα γεγονότα που πρόκειται να σχολιαστούν έχουν ήδη επιλυθεί και/ή δεν θέτουν σε κίνδυνο την εικόνα και την αξιοπιστία των θεσμικών οργάνων ή άλλων νομικών.

Τέλος, όταν υποδεικνύονται οι πηγές πληροφοριών που χρησιμοποιούνται ή που αποτέλεσαν την αφορμή για μια δημοσίευση, θα πρέπει να δίδεται προσοχή ώστε να μην δημιουργείται η εντύπωση μεροληπτικής ή αποσπασματικής πληροφόρησης.

Επομένως, θα ήταν επιθυμητό να γίνεται αναφορά σε επίσημες πηγές ή, σε περίπτωση ειδήσεων ή επίκαιρων γεγονότων, να παρέχονται πληροφορίες που βασίζονται σε διαφορετικές πηγές και μπορούν να επαληθευτούν μέσω της αναζήτησης, της σύνθεσης και της αντυπαραβολής των πληροφοριών που λαμβάνονται⁴⁰.

Αυτό το ζήτημα είναι σημαντικό, επειδή η χρήση διαφορετικών και πλουραλιστικών πηγών διασφαλίζει ότι ο παρατηρητής δεν θα συνδέσει τον ραδιοτηλεοπτικό φορέα με μέσα ενημέρωσης που μοιράζονται ιδεολογίες ή υποστηρίζουν συγκεκριμένους πολιτικούς υποψηφίους, συμβάλλοντας στη διατήρηση της εικόνας αμεροληψίας και ανεξαρτησίας ανά πάσα στιγμή.

3.3 Πρέπει και, εάν ναι, πώς πρέπει να επιτρέπονται και να ελέγχονται τα σχόλια και οι συζητήσεις

Όταν γίνονται αναρτήσεις στο διαδίκτυο, υπάρχει πιθανότητα να ξεκινήσει μια συζήτηση ή να εμφανιστούν προσβλητικά σχόλια από τρίτα μέρη στην ενότητα σχολίων της ανάρτησης, τα οποία είναι συχνά πέρα από τον έλεγχο του κατόχου του λογαριασμού που έκανε την ανάρτηση⁴¹.

Ως εκ τούτου, τίθεται το ερώτημα σχετικά με το πότε οι νομικοί θα πρέπει να προσπαθήσουν να ελέγξουν τις συζητήσεις που έχουν ξεκινήσει στο πλαίσιο μίας δημοσίευσής τους ή εάν θα πρέπει να επιτρέπουν σχόλια στις δημοσιεύσεις τους.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αποτελεί μέρος της προετοιμασίας της σωστής στρατηγικής επικοινωνίας στα κοινωνικά δίκτυα να αποφασίσουμε εάν θα επιτρέψουμε

³⁸ Γραφείο Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2013) [Commentary to the Bangalore Principles](#) (Σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ), Αρχή 2.4.

³⁹ Cumbre Judicial Iberoamericana (2014) [Ibero- American Code of Judicial Ethics](#) (Ιβηροαμερικανικός κώδικας δικαστικής δεοντολογίας), άρθρο 7.

⁴⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης (2018) [Guide on Communication With the Media and the Public for Courts and Prosecution Authorities](#) (Οδηγός σχετικά με την επικοινωνία με τα μέσα ενημέρωσης και το κοινό για τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές).

⁴¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης (2018) [Guide on Communication With the Media and the Public for Courts and Prosecution Authorities](#) (Οδηγός σχετικά με την επικοινωνία με τα μέσα ενημέρωσης και το κοινό για τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές).

στο κοινό να αφήνει σχόλια για τις καταχωρήσεις ή τις δημοσιεύσεις που έγιναν ή εάν θα συμπεριλάβουμε κάποια παράμετρο που δεν θα επιτρέψει σε οποιονδήποτε να κάνει αναρτήσεις, ενώ συνιστάται, σε περίπτωση ιστολογίων ή άλλων ομάδων όπου άλλα άτομα μπορούν να συμμετέχουν απευθείας, να προβλέπεται με κάποιον τρόπο ο προηγούμενος έλεγχος των δημοσιεύσεων από έναν διαχειριστή, ο οποίος θα τις ελέγχει πριν επιτρέψει τη δημοσίευσή τους στο κοινό⁴².

Ορισμένα κοινωνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων σύγχρονων δικτύων Facebook, Twitter Instagram και YouTube, σας επιτρέπουν να διαχειρίζεστε ποιος μπορεί να σχολιάσει τις δημοσιεύσεις σας, να ορίσετε ως απαίτηση ότι πρέπει να είναι φίλοι ή ακόλουθοί σας σε αυτό το δίκτυο ή ακόμη και να επιτρέπεται μόνο σε συγκεκριμένα άτομα. Το εργαλείο αυτό μπορεί να είναι η τέλεια επιλογή για τον έλεγχο του περιεχομένου που μπορούν να συνεισφέρουν άλλοι αναφορικά με τις αναρτήσεις μας, ειδικά όταν ο αριθμός των ακολούθων είναι μεγάλος, τα θέματα είναι επίκαιρα ή υψηλού κοινωνικού ενδιαφέροντος ή όταν, για άλλους λόγους, τείνει να υπάρχει υψηλή συμμετοχή από τρίτα μέρη.

Εάν επιθυμείτε να επιτρέψετε τον μέγιστο βαθμό συμμετοχής και δημόσιας συνεισφοράς, η λύση σε τέτοιου είδους διενέξεις ή ακατάλληλα σχόλια η ανοχή έναντι των οποίων θα μπορούσε να οδηγήσει σε υποψίες αμεροληψίας ή να βλάψει τη φήμη και την εικόνα του ασκούντος συναφές προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματος, θα μπορούσε, πρώτον, να είναι να ορίσετε δημόσια τα όρια πέραν των οποίων τα σχόλια δεν θα γίνονται ανεκτά στις δημοσιεύσεις σας⁴³ και, δεύτερον, να καταργήσετε αυτού του είδους τις συνεισφορές από την ενότητα των σχολίων.

Η επιλογή της κατάργησης των ακατάλληλων συνεισφορών προϋποθέτει γνώση και περιοδική παρακολούθηση των υφιστάμενων σχολίων στις δημοσιεύσεις που έχουν αναφορτωθεί, αν και αυτός ο τρόπος δράσης και διαχείρισης των προφίλ στα κοινωνικά δίκτυα είναι η στρατηγική που συνιστάται κατά γενικό κανόνα από το UNODC⁴⁴, το να ελέγχεται συνεχώς το περιεχόμενό τους αναζητώντας στοιχεία που θα μπορούσαν να βλάψουν την εικόνα και τη φήμη ή που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ακατάλληλα όταν προκύψουν νέες συνθήκες.

Παρά την απαίτηση αυτή, μια τέτοια υποδειγματική συμπεριφορά μπορεί να είναι η πλέον κατάλληλη επιλογή, ιδίως στην περίπτωση των προσβλητικών σχολίων ή των σχολίων που ενδέχεται να παραβιάζουν βασικές αρχές όπως η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα ή τα δικαιώματα των μειονοτήτων, τα οποία αναγνωρίζονται ως αξίες στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση⁴⁵.

Διαφορετικά, η αποδοχή αυτών των σχολίων θα μπορούσε να οδηγήσει στην ταύτιση του ασκούντος συναφές προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματος με συγκεκριμένες

⁴² Meyer, N. (2014) [Social Media and the Courts: Innovative Tools or Dangerous Fad](#) (Μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δικαστήρια: καινοτόμα εργαλεία ή μια επικίνδυνη μόδα), σελ.19.

⁴³ Ινστιτούτο Πρωτοβουλίας Δικαίου Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (2019) [Practical Guidelines on Use of Social Media by Judges: Central and Eastern European Context](#) (Πρακτικές οδηγίες για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από δικαστές στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη), σελ. 20.

⁴⁴ Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2019) [Non-biding guidelines on the use of social media by judges](#) (Μη δεσμευτικές οδηγίες σχετικά με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από δικαστές), σημείο 26.

⁴⁵ [Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση](#) (2012), άρθρο 2.

ιδεολογίες ή κόμματα, καταστρέφοντας έτσι την εικόνα ουδετερότητας ή αυτοσυγκράτησης στην έκφραση προσωπικών απόψεων που θα έπρεπε να χαρακτηρίζει τις πράξεις του. Ωστόσο, η σύνεση αυτή πρέπει να επικρατεί και όταν χρησιμοποιείται η επιλογή αυτή, καθώς είναι απαραίτητο να διασφαλίζεται η δέουσα αναλογικότητα προκειμένου να αποφευχθούν πιθανές υπερβολικές αντιδράσεις που θα επιφέρουν το ίδιο αποτέλεσμα που αποσκοπεί να αποτρέψει.

3.4. Πότε και πώς πρέπει να επικαιροποιούνται οι πληροφορίες

Η δικαιοσύνη δεν πρέπει μόνο να απονέμεται, αλλά και να φαίνεται ότι απονέμεται⁴⁶. Είναι θεμελιώδους σημασίας οι πολίτες να αντιλαμβάνονται ότι το σύστημα δικαιοσύνης λειτουργεί σωστά και επαρκώς, έτσι ώστε να το εμπιστεύονται και, κατ' επέκταση, να διασφαλίζεται η νομιμότητα του κοινωνικοπολιτικού καθεστώτος στο σύνολό του.

Αυτό προβλέπεται στις αρχές της Μπανγκαλόρ⁴⁷, λαμβάνοντας υπόψη ότι η εμπιστοσύνη στο δικαστικό σώμα βασίζεται όχι μόνο στις ικανότητες των μελών του, αλλά και στην εικόνα που προβάλλουν μεμονωμένα⁴⁸, η οποία μπορεί να ενισχύσει ή να υπονομεύσει τη συνολική εικόνα που θα σχηματίσουν οι πολίτες για το σώμα. Και πάλι, το αποτέλεσμα αυτό δεν είναι προβλέψιμο μόνο σε σχέση με τους δικαστές, αλλά και με όλους τους ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα, οι οποίοι θεωρούνται πρόσωπα εξουσίας και εμπιστοσύνης ως προς το θέμα αυτό και πρέπει να ενεργούν λαμβάνοντας υπόψη τις ευθύνες που απορρέουν από αυτήν την προϋπόθεση.

Για τον λόγο αυτό, όταν έχουν προκύψει νέες πληροφορίες ή προϋποθέσεις σε σχέση με περιεχόμενο που έχει ήδη δημοσιευθεί, το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί εσφαλμένο, ανακριβές ή ελλιπές, ή όταν ήδη δημοσιευμένο υλικό θα μπορούσε να αποκαλύψει πληροφορίες οι οποίες θα πρέπει, υπό τις νέες περιστάσεις, να παραμείνουν απαρατήρητες από το ευρύ κοινό, οι ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα μπορεί να πρέπει να τροποποιήσουν, να διορθώσουν ή να αποκαταστήσουν αυτό το περιεχόμενο για να διασφαλίσουν ότι θα παραμείνει άθικτη η εικόνα, η αξιοπιστία και η αντίληψη ως προς την αρμοδιότητά τους.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, στις μέρες μας, είναι δυνατή η καταγραφή της εικόνας της αρχικής δημοσίευσης ή η αντιγραφή του περιεχομένου της και στη συνέχεια η αναπαραγωγή της, με αποτέλεσμα, σε αυτές τις περιπτώσεις η επακόλουθη διόρθωση πιθανών σφαλμάτων να μην είναι αποτελεσματική⁴⁹, επομένως είναι πάντα σκόπιμο να λαμβάνονται προληπτικά μέτρα, ελέγχοντας και επαληθεύοντας το περιεχόμενο πριν από τη δημοσίευσή του.

⁴⁶ Συμβουλευτικό Συμβούλιο Ευρωπαίων Εισαγγελέων (2013) [γνωμοδότηση αρ. 8](#).

⁴⁷ Γραφείο Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2013) [Commentary to the Bangalore Principles](#) (Σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ), Αρχή 3.2.

⁴⁸ Γραφείο Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2013) [Commentary to the Bangalore Principles](#) (Σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ), σελ. 77.

⁴⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης (2018) [Guide on Communication With the Media and the Public for Courts and Prosecution Authorities](#) (Οδηγός σχετικά με την επικοινωνία με τα μέσα ενημέρωσης και το κοινό για τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές).

Από την άλλη πλευρά, οι ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα θα πρέπει να γνωρίζουν την πιθανότητα να παραποιηθούν ή να παρερμηνευτούν οι δημοσιεύσεις τους στα δίκτυα⁵⁰. Εάν η εν λόγω παραποίηση ή παρερμηνεία προκύπτει από διφορούμενη ή παραπλανητική διατύπωση, οι ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα θα πρέπει να τροποποιήσουν το περιεχόμενο που δημοσιεύουν για να το κάνουν πιο συγκεκριμένο ή ακριβές. Αυτά τα σφάλματα μπορεί να προκύπτουν από την ερμηνεία που έχει δοθεί από τα μέσα ενημέρωσης, οπότε θα μπορούσε να γίνει μια δήλωση προκειμένου να αποσαφηνιστεί η θέση που εκφράστηκε ή να επιδιωχθεί να γίνει η κατάλληλη διόρθωση στις παρεχόμενες πληροφορίες⁵¹.

Ωστόσο, αυτή η υπεύθυνη συμπεριφορά που συνεπάγεται προσπάθεια παροχής μιας αληθινής και πλήρους εικόνας στα κοινωνικά δίκτυα τροποποιώντας και διορθώνοντας το περιεχόμενο που δημοσιεύεται θα πρέπει πάντα να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρχές της Μπανγκαλόρ έχουν ερμηνευθεί με την έννοια ότι οι ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα θα πρέπει να αποφεύγουν να συμμετέχουν σε διαμάχες ή συζητήσεις σχετικά με προηγούμενες αποφάσεις, και ειδικότερα με σκοπό να προσθέσουν επιχειρήματα που δεν αναφέρονται στην απόφαση ή σε άλλο νομικό έγγραφο, που αντιστοιχεί σε αυτήν την απόφαση ή αγωγή⁵².

Ωστόσο, η ενημέρωση των δημοσιεύσεων στα κοινωνικά δίκτυα από τους ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα δεν πρέπει απαραίτητα να γίνεται μόνο με την έννοια της διόρθωσης των πληροφοριών που παρέχονται προκειμένου να διασφαλιστεί η ακεραιότητα της εικόνας κάποιου. Αντιθέτως, ειδικά εάν η δραστηριότητα που επιτελείται στα κοινωνικά δίκτυα έχει παιδαγωγικό ή ενημερωτικό κίνητρο ή σκοπό, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, όπως προτείνει ο Norman Meyer⁵³, ότι μια σωστή στρατηγική είναι η πραγματοποίηση συχνών ενημερώσεων του περιεχομένου στο προφίλ του ατόμου, προκειμένου να διατηρείται η προσοχή του κοινού γενικά και των ακολούθων που διαθέτει ήδη, ειδικότερα.

Όσο ενδεδειγμένο μπορεί να είναι να παραμένει κάποιος ενεργός στα δίκτυα και να ενημερώνει τις πληροφορίες σε συνεχή βάση, θα πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη το γεγονός ότι η δημιουργία αναρτήσεων για επίκαιρα θέματα θα μπορούσε να οδηγήσει σε συζητήσεις για πολιτικά ή κοινωνικά αμφιλεγόμενα ζητήματα, οπότε, όπως έχει αναφερθεί επανειλημμένα σε αυτόν τον οδηγό, θα πρέπει να επιδεικνύετε αυτοσυγκράτηση, σεβασμό και επιμέλεια προκειμένου να επιδεικνύετε μια εικόνα αμεροληψίας και ακεραιότητας.

3.5 Πότε και πώς να περιορίσετε ή να απενεργοποιήσετε το περιεχόμενο.

Η ανάγκη οι ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα να διατηρούν μια εικόνα ακεραιότητας, αμεροληψίας ή/και αρμοδιότητας, προκειμένου να

⁵⁰ Global Judicial Integrity Network (2018) [Use of Social Media by Judges \(Χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους δικαστές\). Οδηγός συζήτησης για τη συνάντηση με την ομάδα εμπειρογνομόνων](#), σελ.12.

⁵¹ Γραφείο Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2013) [Commentary to the Bangalore Principles \(Σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ\)](#), σελ. 61.

⁵² Γραφείο Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2013) [Commentary to the Bangalore Principles \(Σχολιασμός των αρχών της Μπανγκαλόρ\)](#), σελ. 61.

⁵³ Meyer, N. (2014) [Social Media and the Courts: Innovative Tools or Dangerous Fad \(Μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δικαστήρια: καινοτόμα εργαλεία ή μια επικίνδυνη μόδα\)](#).

ενισχύσουν την εμπιστοσύνη του κοινού, μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να συνεπάγεται την κατάργηση ή τον περιορισμό της πρόσβασης σε δημοσιεύσεις που γίνονται στα κοινωνικά δίκτυα.

Πρώτον, θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να αφαιρέσουν το δημοσιευμένο περιεχόμενο όταν, σε περιπτώσεις παρόμοιες με αυτές που αναφέρονται στην προηγούμενη ενότητα, είναι αδύνατο να διορθώσουν τα σφάλματα που είχαν γίνει ή να το τροποποιήσουν ώστε να προσαρμοστεί σε νέες συνθήκες ή πληροφορίες που θα είχαν ως αποτέλεσμα η δημοσίευση να καταστεί εσφαλμένη, ανακριβής ή ακατάλληλη, ειδικά όταν αυτό θα μπορούσε να είναι επιζήμιο για την εικόνα και την αξιοπιστία κάποιου.

Παρόμοια άποψη έχει και η Επιτροπή Δικαστικής Δεοντολογίας της Ένωσης Δικαστών της Καλιφόρνια⁵⁴, η οποία θεωρεί ότι οι δικαστές πρέπει να καταργούν ή τουλάχιστον να περιορίσουν την πρόσβαση σε δημοσιεύσεις που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν εικόνα μεροληψίας.

Είναι επίσης πιθανό, με αφορμή δημοσιεύσεις ή αναρτήσεις που δημιουργούνται στα κοινωνικά δίκτυα ή σε ιστότοπους, να ξεκινήσουν μαζικές δημόσιες συζητήσεις που είναι δύσκολο να παρακολουθηθούν και να ελεγχθούν από τον διαχειριστή του λογαριασμού που έκανε τη δημοσίευση⁵⁵. Θα ήταν σκόπιμο να εξεταστεί επίσης σε αυτές τις περιπτώσεις η δυνατότητα διαγραφής ή περιορισμού της πρόσβασης του κοινού σε αυτές τις δημοσιεύσεις, επιλογές που παρέχονται από το ίδιο το κοινωνικό δίκτυο.

Όσον αφορά δημοσιεύσεις που έγιναν πριν από την ανάληψη της εν λόγω θέσης, το UNODC συνιστά ότι, σε περίπτωση που θα μπορούσαν να βλάψουν την εμπιστοσύνη του κοινού στην αμεροληψία ή την αρμοδιότητα του ασκούντος συναφές προς τη δικαιοσύνη επάγγελμα ή του ιδρύματος στο οποίο ανήκει γενικά, θα πρέπει να εξεταστεί η κατάργηση της δημοσίευσης⁵⁶.

Σε κάθε περίπτωση, είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε το εύρος των δημοσιεύσεων στα διάφορα κοινωνικά δίκτυα και τις επιπτώσεις της κατάργησής τους. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο κοινωνικό δίκτυο Facebook, υπάρχει δυνατότητα προσδιορισμού των χρηστών που έχουν πρόσβαση στις δημοσιεύσεις, επιτρέποντας την πρόσβαση σε όλους, περιορίζοντάς την μόνο στα άτομα εκείνα που έχουν γίνει δεκτά ως φίλοι ή επιτρέποντας την πρόσβαση μόνο σε ορισμένα συγκεκριμένα άτομα μέσω των ρυθμίσεων απορρήτου⁵⁷, ενώ τόσο στο Twitter όσο και στο Instagram, μπορούν να εφαρμοστούν οι ρυθμίσεις ιδιωτικού λογαριασμού, στις οποίες το περιεχόμενο που δημοσιεύεται μπορεί να προβληθεί μόνο από άτομα που έχουν γίνει δεκτά ως ακόλουθοι. Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, όπως θα δούμε

⁵⁴ Επιτροπή Δικαστικής Δεοντολογίας της Ένωσης Δικαστών της Καλιφόρνια (23 Νοεμβρίου 2010) [Γνωμοδότηση 66, σχετικά με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στο διαδίκτυο](#).

⁵⁵ Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης (2018) [Guide on Communication With the Media and the Public for Courts and Prosecution Authorities](#) (Οδηγός σχετικά με την επικοινωνία με τα μέσα ενημέρωσης και το κοινό για τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές).

⁵⁶ Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (2019) [Non-bidding guidelines on the use of social media by judges](#) (Μη δεσμευτικές οδηγίες σχετικά με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από δικαστές), σημείο 21.

⁵⁷ Ινστιτούτο Πρωτοβουλίας Δικαίου Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (2019) [Practical Guidelines on Use of Social Media by Judges: Central and Eastern European Context](#) (Πρακτικές οδηγίες για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από δικαστές στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη), σελ. 17.

παρακάτω, η διαγραφή δημοσιεύσεων ή ο περιορισμός της πρόσβασης σε αυτές δεν διασφαλίζει ότι δεν θα επανεμφανιστούν στο μέλλον ούτε θα συνεχίσουν να κυκλοφορούν δημόσια.

Πρέπει όμως να δίδεται προσοχή όχι μόνο στο περιεχόμενο που αναφορτώνται ενεργά με τη μορφή αναρτήσεων κειμένου ή εικόνας, αλλά και στις προσωπικές πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο κοινό μέσω των προφίλ στα δίκτυα. Για τον λόγο αυτόν, θα ήταν σκόπιμο να χρησιμοποιούνται οι ρυθμίσεις απορρήτου για τον περιορισμό της πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα, καθώς και να απενεργοποιείται η γεωγραφική τοποθεσία⁵⁸, καθώς και να πραγματοποιείται αναζήτηση για τα εν λόγω προσωπικά δεδομένα που είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι δεν είναι μεταξύ αυτών η διεύθυνση ή ο αριθμός τηλεφώνου⁵⁹.

Ωστόσο, η διαγραφή περιεχομένου που έχει αναφορτωθεί ήδη, όπως προειδοποίησε το Ινστιτούτο CEELI στον πρακτικό του οδηγό για τη χρήση των κοινωνικών δικτύων από δικαστές⁶⁰, δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η διαγραμμένη δημοσίευση θα είναι μόνιμα μη προσβάσιμη στους άλλους και ότι δεν θα επανεμφανιστεί σίγουρα στα δίκτυα, καθώς ορισμένοι χρήστες μπορεί να έχουν αποθηκεύσει εικόνες ή να έχουν καταγράψει τη δημοσίευση και μπορεί να ανακτηθεί από τους παρόχους διαδικτύου ή άλλους χρήστες, οι οποίοι μπορεί να αποφασίσουν να αναδημοσιεύσουν το περιεχόμενο. Θα πρέπει, ως εκ τούτου να υιοθετείται, ως γενική αρχή, προσεκτική στάση σε σχέση με τη δραστηριότητα στα κοινωνικά δίκτυα, μειώνοντας όσο το δυνατόν περισσότερο το περιεχόμενο που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη φήμη και την εικόνα του ατόμου, δεδομένων των δυσκολιών που θα μπορούσαν να προκύψουν στο μέλλον για την εξάλειψη του «ψηφιακού αποτυπώματος» που έχει δημιουργηθεί.

⁵⁸ Global Judicial Integrity Network (2018) [Use of Social Media by Judges \(Χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους δικαστές\)](#). Οδηγός συζήτησης για τη συνάντηση με την ομάδα εμπειρογνομόνων.

⁵⁹ Clarke, B. (2017) [Take care of your digital footprint](#) (Προσοχή στα ψηφιακά σας αποτυπώματα).

⁶⁰ Ινστιτούτο Πρωτοβουλίας Δικαίου Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (2019) [Practical Guidelines on Use of Social Media by Judges: Central and Eastern European Context](#) (Πρακτικές οδηγίες για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από δικαστές στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη).

4. Συστάσεις για τον τρόπο διαχείρισης των πληροφοριών στο διαδίκτυο

Η δικαιοσύνη δεν μπορεί να αγνοήσει την ανάγκη του κοινού για πληροφόρηση και έχει συμφέρον τα ΜΜΕ να παρουσιάζουν σωστά τις δικαστικές υποθέσεις. Λόγω των θεμελιωδών διαφορετικών ρόλων τους στη δίκη, τα δικαστήρια και οι εισαγγελικές υπηρεσίες (ή άλλες αρχές ποινικής δίωξης) δεν αναλαμβάνουν τις ίδιες ευθύνες και δεν έχουν την ίδια ευελιξία όσον αφορά την πληροφόρηση του κοινού.

Κατά γενικό κανόνα, τα δικαστήρια και οι δικαστές τους θα πρέπει να σχολιάζουν δημόσια εκκρεμείς δίκες. Το πρόγραμμα των ακροάσεων θα πρέπει να είναι διαθέσιμο στα μέσα ενημέρωσης και στο κοινό. Εάν είναι απαραίτητο, οι δημοσιογράφοι θα πρέπει να ενημερώνονται για τις περαιτέρω εξελίξεις των δικαστικών διαδικασιών με δελτία τύπου και από τους ιστοτόπους των δικαστηρίων. Πριν από την ακρόαση, οι εμπλεκόμενοι δικαστές δεν θα πρέπει να κάνουν ανοιχτά σχόλια για τις υποθέσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, μπορεί να ενδείκνυται ένας εκπρόσωπος να παράσχει καθαρά πρακτικές πληροφορίες (αναμενόμενη διάρκεια ακροαματικής διαδικασίας, αριθμός μαρτύρων). Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ωστόσο, μπορεί να ενδείκνυται ένας εκπρόσωπος να παράσχει μόνο πρακτικές πληροφορίες (αναμενόμενη διάρκεια ακροαματικής διαδικασίας, αριθμός μαρτύρων). Ανάλογα με τις περιστάσεις, ο εκπρόσωπος του δικαστηρίου θα μπορούσε να παράσχει στα μέσα ενημέρωσης πρόσθετες πληροφορίες, για παράδειγμα όσον αφορά τις υποθέσεις που δικάζονται στις δικαστικές αίθουσες. Όταν μια απόφαση εκδίδεται προφορικά, το σκεπτικό πρέπει να είναι σαφές, ακριβές, συνοπτικό και κατανοητό για τους δημοσιογράφους και το ευρύ κοινό. Το ίδιο ισχύει και για τους γραπτούς λόγους της απόφασης και, για να επιτευχθεί αυτό, μπορούν να παρασχεθούν οδηγίες στους δικαστές. Οι αποφάσεις θα πρέπει να δημοσιεύονται –τις περισσότερες φορές σε ανώνυμη μορφή– στους ιστοτόπους των δικαστηρίων, τουλάχιστον για τα ανώτερα δικαστήρια. Οι δικαστές δεν θα πρέπει να σχολιάζουν δημόσια τις αποφάσεις τους μετά την έκδοσή τους. Σε περίπτωση εσφαλμένης αναφοράς από τα μέσα ενημέρωσης, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει διόρθωση.

Οι εισαγγελικές υπηρεσίες, από την άλλη πλευρά, μπορούν να κάνουν ανακοινώσεις για εκκρεμείς δίκες, εντός των ορίων που θέτουν οι βασικές αρχές του ποινικού δικαίου. Όταν ένα γεγονός είναι ήδη γνωστό στο κοινό, τις περισσότερες φορές απαιτείται μια εκ των προτέρων ανακοίνωση, προκειμένου να προβλεφθεί και όχι να διορθωθεί μια κατάσταση. Πρέπει να υπάρχει δημόσιο συμφέρον στη διάδοση πληροφοριών για να δικαιολογείται μια ανακοίνωση (δημόσια συνεργασία για την επίλυση υποθέσεων ή την αναζήτηση υπόπτων, προειδοποίηση ή καθησυχασμός του κοινού, διόρθωση ή πρόληψη της διάδοσης ανακριβών πληροφοριών ή φημών, ιδιαίτερο πεδίο εφαρμογής της υπόθεσης).

Οι πληροφορίες που παρέχονται θα πρέπει:

- να είναι αντικειμενικές και ακριβείς·
- να μην εισάγουν διακρίσεις·
- να μην δημιουργούν την εντύπωση ενοχής·
- να διαφυλάσσουν τα συμφέροντα της έρευνας·
- εάν είναι δυνατόν, να απαντούν στις εξής ερωτήσεις: Ποιος; Πότε; Τι; Πού; Πώς; Γιατί;
- να σέβονται το τεκμήριο αθωότητας·
- να σέβονται την ιδιωτική ζωή του υπόπτου ή του κατηγορουμένου·
- να σέβονται την προσωπικότητα των εμπλεκόμενων ατόμων·
- να σέβονται την ανεξαρτησία του δικαστικού σώματος και την αμεροληψία των δικαστών·
- να μην προωθούν το μίσος ή τις προκαταλήψεις στην κοινωνία.

Κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας, ο εισαγγελέας θα πρέπει να έχει έναν ορισμένο βαθμό διακριτικής ευχέρειας. Εκτός όμως της δικαστικής αίθουσας, μπορεί να χρειαστεί να εξηγήσει στους δημοσιογράφους τα γεγονότα και τις περιστάσεις τους, καθώς και συγκεκριμένα νομικά ζητήματα. Αφού εκδοθεί η απόφαση, ο εισαγγελέας θα πρέπει επίσης να έχει έναν ορισμένο βαθμό διακριτικής ευχέρειας, αλλά μπορεί να υποδείξει εάν προτίθεται ή όχι να ασκήσει έφεση κατά της απόφασης.

ARISA 2: Εκτίμηση του κινδύνου απομόνωσης θυμάτων και κατηγορουμένων:
Ο ρόλος των μέσων ενημέρωσης